

Meerjarenagenda zorg- en veiligheidshuizen 2017–2020

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van het (zorg- en) veiligheidshuis brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheden over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het (zorg en-) veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

Nederland kent een groep kwetsbare personen die kampen met problemen op meerdere leefgebieden en als gevolg hiervan in aanraking (dreigen te) komen met het strafrecht. Diverse factoren kunnen ervoor zorgen dat kwetsbare personen buiten de samenleving komen te staan en vervallen in crimineel gedrag. Denk aan armoede, schuldenproblematiek, een psychische stoornis, een onveilige thuissituatie, werkloosheid, gebrek aan huisvesting en het ontbreken van een passende opleiding of dagbesteding. Om deze problemen te kunnen te verhelpen en te voorkomen, is het noodzakelijk dat zorgprofessionals, veiligheidspartners en gemeentelijke vertegenwoordigers samenwerken en een goede persoonsgerichte benadering toepassen.

De functie en doelstelling van een zorg- en veiligheidshuis

Wanneer de reguliere inzet van professionals binnen de eigen keten niet meer werkt en er sprake is van complexe problematiek, kunnen professionals een beroep doen op het zorg- en veiligheidshuis¹. Dit is een samenwerkingsverband waarin zorg- en strafpartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen. De doelstelling van de samenwerking is bijdragen aan de algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval.

Persoonsgerichte aanpak

De persoonsgerichte aanpak binnen het zorg- en veiligheidshuis is een belangrijke succesfactor voor het terugdringen van criminaliteit en overlast. In het zorg- en veiligheidshuis wordt gekeken naar de persoonlijke omstandigheden, de zorgvraag en de gehele leefomgeving. Het concrete resultaat van de samenwerking tussen de aangesloten ketenpartners is een integrale probleemanalyse met een persoons-, systeem- of gebiedsgericht plan van aanpak. Daarin worden concrete afspraken vastgelegd over de verschillende interventies, inzet van partners en eventuele vervolgstappen en monitoring.

Op weg naar 2020

De multidisciplinaire aanpak in de zorg- en veiligheidshuizen werkt en krijgt brede steun. De omgeving waarin zij functioneren is echter stevig in beweging. Dit vraagt om doorontwikkeling van het bestaande samenwerkingsverband. De partners zijn verenigd in de Landelijke stuurgroep veiligheidshuizen. Zij voelen een grote gedeelde verantwoordelijkheid om de zorg- en veiligheidshuizen - ook in de gedecentraliseerde wereld - goed te positioneren. Met de meerjarenagenda verbinden zij zich aan de volgende uitgangspunten en doelstellingen.

De essentie van de netwerksamenwerking in een zorg- en veiligheidshuis is:

1. Het faciliteren en regisseren van casusoverleggen waar complexe casuïstiek wordt besproken.
2. Het functioneren als expertisecentrum voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en vraagbaak voor ketenpartners en professionals.
3. Het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen en (strategisch) adviseren van bestuurders en sleutelpartners.

Indien in de regio gewenst, kan het zorg- en veiligheidshuis daarnaast opereren als kennisknooppunt van de gemeente/regio.

¹ Nederland kent 'veiligheidshuizen' en 'zorg- en veiligheidshuizen.' We bedoelen in dit document beide.

Doelstellingen

De partners van deze meerjarenagenda brengen zowel landelijk als regionaal hun expertise, ervaring en netwerken in om de functie van expertisecentrum verder te ontwikkelen. Voor de periode 2017-2020 richten zij zich op de volgende doelstellingen:

Huis op orde

1. Informatiedeling en privacy
Elk zorg- en veiligheidshuis is zodanig ingericht dat het voldoet aan de uitgangspunten zoals beschreven in het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein'.
2. Ondersteunend ICT-systeem
Alle zorg- en veiligheidshuizen maken gebruik van GCOS of hebben een koppeling met dit systeem.
3. Positionering
Het zorg- en veiligheidshuis is zowel landelijk als regionaal het samenwerkingsverband waar partners uit het zorg- en veiligheidsdomein en het sociale domein hun expertise en ervaring samenbrengen om gezamenlijk een doorbraak te realiseren bij de aanpak van complexe domeinoverstijgende casuïstiek.

Verbinding met de omgeving

4. Verbinding sociale wijkteams en zorg- en veiligheidshuis
In elke regio zijn samenwerkingsafspraken over de aanpak van complexe casuïstiek waarin sociale wijkteams en zorg- en veiligheidshuizen een duidelijke rol hebben.
5. Verbinding Veilig Thuis en zorg- en veiligheidshuis
Veilig Thuis en het zorg- en veiligheidshuis versterken elkaar zodanig in de regio, zodat herhaald daderschap en slachtofferschap (zoveel mogelijk) wordt voorkomen. Deze wederzijdse versterking vindt plaats in de complexe en domeinoverstijgende casuïstiek in het zorg- en veiligheidshuis, waarin geweld in afhankelijkheidsrelaties een component is.
6. Verbinding met ZSM
Er zijn op arrondissementsniveau (samen)werkafspraken tussen ZSM en zorg- en veiligheidshuizen zodat deze elkaar kunnen versterken. Dit in het belang van een effectieve domeinoverstijgende aanpak van complexe casussen en in het belang van een betekenisvolle afdoening. Informatie die over een persoon bekend is bij het zorg- en veiligheidshuis en het eventuele gezamenlijke interventieadvies van de ketenpartners worden meegenomen bij ZSM. ZSM signaleert (mogelijke) complexe en domeinoverstijgende problematiek die vraagt om een aanpak in het zorg- en veiligheidshuis.

Specifieke thema's

7. Aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme
De zorg- en veiligheidshuizen vormen samen met gemeenten een landelijk dekkende samenwerking in hun aanpak van radicalisering en (gewelddadig) extremisme.
8. Tenuitvoerlegging van sancties
De zorg- en veiligheidshuizen hebben afspraken met de 3RO, DJI, RvdK over hun rol bij de advisering en/of tenuitvoerlegging van sancties.
9. Sluitende aanpak personen met verward gedrag
Alle zorg- en veiligheidshuizen spelen een rol bij de sluitende aanpak van personen met verward gedrag waarbij sprake is van complexe casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid.

Monitoring

Bij elke doelstelling zijn indicatoren geformuleerd ter ondersteuning van de kwaliteitsverbetering van de zorg- en veiligheidshuizen. Ze geven weer welke onderwerpen de komende jaren aandacht vragen of laten zien hoe ver de zorg- en veiligheidshuizen al zijn op dit onderwerp. Elk half jaar vindt een meting plaats om een goed beeld te krijgen van de stand van zaken en - waar nodig - ondersteuning te bieden.

Alle andere partijen die zich ook inzetten voor kwetsbare personen met meervoudige complexe problemen, nodigen wij van harte uit om zich aan te sluiten bij de doelstellingen van deze meerjarenagenda. Zo brengen we de samenwerking tussen zorg, welzijn, veiligheid en straf op een hoger plan. Want alleen samen kunnen wij de complexe problematiek van deze personen verminderen, hun levenssituatie verbeteren en criminaliteit voorkomen.

's-Hertogenbosch, 22 mei 2017

De partners in de zorg- en veiligheidshuizen

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Reclassering Nederland

Verslavingsreclassering

OPENBAAR
MINISTERIE